

Els tres predecessors d'Esport al Govern li censuren durament la política salarial

altaveu.com/actualitat/economia/dura-critica-marti-bartumeu-politica-salarial-govern-esport_44070_102.html

Ni Toni Martí ni Jaume Bartumeu no s'han posat guants per criticar les decisions de l'actual Govern matèria de salaris. Albert Pintat també ha estat crític, però en el seu cas sí que portava els guants posats. Els tres predecessors de Xavier Esport al capdavant de l'executiu han lamentat l'excessiu intervencionisme governamental, en certa manera també, en matèria d'habitatge. Els antics mandataris executius han coincidit en una taula rodona en el marc de la celebració del 20è aniversari de l'Empresa Familiar Andorrana (EFA).

La xerrada protagonitzada per Pintat, Bartumeu i Martí -Marc Forné s'ha excusat- ha estat en certa manera l'acte central d'una celebració que pretenia debatre sobre el futur de l'empresa familiar. Ho ha fet en un hotel de Soldeu que ha acabat amb un sopar de gala 'regat' per les paraules finals d'Esport que, justament, almenys de forma directa, no ha pogut escoltar les investides dels seus predecessors perquè ha estat assistint a una maratoniana jornada parlamentària.

Els tres ex-caps de Govern han respost a les preguntes plantejades pel presentador de l'acte després que fessin una breu repassada a la seva relació amb l'EFA. Amb com van gestionar els vincles amb l'associació empresarial durant el seu mandat executiu. Però ha estat després quan **s'han deixat anar de valent, especialment Bartumeu i Martí**

en relació amb els salaris i l'habitatge, tema aquest darrer que en declaracions posteriors, qui va ser líder demòcrata ha afirmat que hauria de ser objecte d'un pacte d'Estat.

Sobre la decisió retributiva, l'ex-cop de Govern socialdemòcrata diu que “aquest decret a cop d'actualitat em sembla una equivocació” i l'ex-líder demòcrata diu que “tinc dubtes que aquestes mesures no siguin més inflacionistes”

Sobre els salaris, els tres ex-mandatariis han coincidit en què s'és excessivament intervencionista. Pintat ha recordat que quan li va tocar governar va considerar que **“intervenint sobre el salari mínim n'hi havia prou”** alhora que ha recordat que **“som -tot sovint s'ha referit al conjunt del seu executiu- els que vam inventar la congelació dels lloguers”**, encara que solament durant un any. Com a bon liberal, el polític lauredià s'ha mostrat d'acord amb què el mercat s'autoreguli.

Bartumeu ha començat dient, en el moment de parlar dels salaris, que **“jo, que no sóc liberal, hauria de dir-los que està molt bé que el govern faci el decret de salaris, hauria de dir que està molt bé però no els ho puc dir”**. L'ex-cap de Govern socialdemòcrata ha acusat el Govern de fer política **“cloroform i per guanyar les eleccions”** i tot recordant que ell és partidari d'augmentos significatius fins i tot per sobre de l'IPC, ha criticat l'“augment lineal” que es proposa en el sentit que no es tenen en compte els mèrits i la dedicació dels treballadors dins la franja que planteja l'executiu. **“Aquest decret a cop d'actualitat em sembla una equivocació”**, ha reblat Bartumeu.

Martí, el suposat ‘pare polític’ d'Esport, s'ha esplaiat més encara. I partint de la base que **“qui ha agafat aquesta decisió és un company”**, ha deixat clar que **“em permeto una certa llibertat com a ciutadà normal”** per assegurar que el plantejament de Govern **“em sembla un error”**. El cap de Govern entre 2011 i 2019, que també ha recordat que va incrementar el salari mínim sempre d'acord amb l'IPC, ha assegurat que l'anunci de Govern evidència **“una decisió molt intervencionista”** i ha alertat que **“tinc dubtes que aquestes mesures no siguin més inflacionistes”**.

Qui va ser líder demòcrata ha afirmat també que **“no em semblen justes les franges i no em sembla bé les maneres de mesurar diferents entre el funcionariat i el sector privat”** i ha destacat que més enllà del salari mínim, que és el que s'hauria d'apujar d'acord amb l'IPC, la resta s'hauria de plasmar via convenis col·lectius sectorials però **“hem anat tard”**. Martí, que ha recordat que **“en alguns sectors ha faltat mà d'obra especialitzada”**, s'ha demanat si aquells empresaris que durant el 2022 ja han incrementat significativament els salaris dels seus treballadors perquè necessitaven revaloritzar-los ara hauran de tornar a fer un nou esforç.

HABITATGE

Les polítiques i decisions en matèria d'habitatge també han unit en la crítica els tres ex-caps de Govern. Pintat, que novament ha tornat a ser el més políticament correcte, ha afirmat que **“ens vam limitar a congelar els lloguers durant un any però no**

vam tocar els contractes per no afectar a la seguretat jurídica molta crítica". Bartumeu, que ha lamentat en declaracions posteriors a la taula rodona que els demòcrates **"porten dotze anys governant i ara volen adoptar mesures que no han sabut o no han volgut aplicar i les adopten a cinc mesos de les eleccions"**, ha assegurat que **"fer aquestes intervencions en el sector immobiliari és un altre error no tapanà aquesta ineficàcia durant 4 anys o 8 anys"**.

Martí manté sobre la legislació en matèria d'inversió estrangera que "s'estava fent amb un bon sentiment se'ns ha escapat de mare en un sector (l'immobiliari), i aquí sí que hi ha d'intervenir l'Estat"

Jaume Bartumeu ha assegurat que **"em preocupa aquest tipus d'intervencions perquè estem fregant el populisme"**, i tot deixant clar que "no em semblen unes mesures adequades", ha alertat que hi ha una **"activitat immobiliària adreçada a una clientela de no residents o de residents passius que ha fet saltar totes les normes de relació llogater propietari"**. Justament en relació això, Toni Martí, que aquí ha frenat la seva crítica al Govern, sí que ha estat crític amb el fiasco que a parer seu ha suposat la llei d'inversió estrangera perquè ha contribuït a la **"desandorranització de l'economia andorrana"** atès que diverses empreses andorranes han canviat de mans i ara són tutelades per fons d'inversió estrangers. **"Fons especulatius s'han establert a Andorra i això s'ha de frenar, no és bo"**.

Martí encara ha anat una mica més enllà i després de "trencar una llança a favor" dels propietaris que especialment durant la pandèmia "s'han portat com uns senyors" i han mantingut el preu dels habitatges de lloguer i ha reclamat un esforç per ajudar aquells que ho necessiten perquè **"no hi ha solucions miracles"** però sí que cada cop és més complicat poder accedir al mercat de l'habitatge de qualsevol naturalesa, ha acabat afirmant que la legislació en matèria d'inversió estrangera **"s'estava fent amb un bon sentiment se'ns ha escapat de mare en un sector (l'immobiliari), i aquí sí que hi ha d'intervenir l'Estat"**. I l'afirmació l'ha feta servir per defensar en aquest cas l'actuació governamental i recordar que ell no va **"trobar la solució i qui digui que la té, menteix"**.

ALTRES TEMES

Durant la taula rodona s'han tractat altres aspectes. No pas tots els que hauria volgut Jaume Bartumeu, que posteriorment a l'acte ha lamentat que no s'hagi demanat als presents per l'acord d'associació amb la UE o sobre **"aquesta pantomima que és aquest prestador d'última instància"**. Sí que s'ha parlat d'energia, de la CASS o de la Constitució. Pintat aposta per plaques solars tant com es pugui, Bartumeu ha criticat que no es deixi construir instal·lacions energètiques i Martí ha alertat que **"cada vegada hi haurà menys solidaritat entre estats"** i, per tant, s'ha d'invertir el que escaigui per produir més energia elèctrica interna. **"Ens hi va la sobirania com a Estat."**

"La Constitució andorrana del 1993 és una meravella i com menys es toqui millor", manté Pintat

Després de fer unes pinzellades sobre energia, n'han fet una altra sobre la CASS i la sostenibilitat de la branca de pensions. Els tres ex-dirigents governamentals han tornat a coincidir. Pintat, Bartumeu i Martí han coincidit que fa temps que se sap que és un mal endèmic i ningú no ha estat prou valent per adoptar les mesures escaients. **“O augmentat cotitzacions o retallar prestacions i allargar l’edat de vida activa”**, ha recordat Pintat. I els dos companys de taula han assentit. **“S’ha de fer ara i és urgent”**, ha reclamat Martí animant Espot a no demorar més temps.

I la darrera qüestió que s’ha posat sobre la taula ha estat la de la Constitució i una eventual reforma. Clar és, que la cosa anava dirigida sense dir-ho obertament en relació amb l’avortament. Just davant dels oradors hi tenien el Copríncep arquebisbe, un Joan-Enric Vives al qual s’han dirigit en alguna ocasió els ponents, igual com al representant del cap d’Estat francès. **“La Constitució andorrana del 1993 és una meravella i com menys es toqui millor”**, ha afirmat Albert Pintat que ha advocat, en relació amb eventuais canvis, que caldrà veure que diuen les generacions vinents i, sobre l’avortament, dos apunts. “L’Església catòlica serà diferent” i “la ciència ajudarà a resoldre” el debat.

Bartumeu: “Plantejar el debat sobre la despenalització de la interrupció de l’embaràs versus Constitució és un error”

Toni Martí ha recordat que ell no va votar la Constitució però ara se’n penedeix. **“Em vaig equivocar.”** Per a l’ex-mandatari demòcrata la Carta Magna ha funcionat “raonablement bé” i **“una Constitució no funciona malament perquè hi hagi algun dret que no es dona”**. Martí, que ha recordat que per molt que es miri al sud, a Espanya, **“les solucions de veritat sempre han vingut del nord”**, de França, el que potser caldria seria canviar alguna llei qualificada. I s’ha referit a la de competències per aconseguir, per exemple, que l’Estat disposi de més terrenys i no que se’ls embutxaquin els comuns.

Sobre el text constitucional qui més s’hi ha esplaiat, probablement, ha estat Jaume Bartumeu. **“La constitució és encara vàlida? Sí”**, ha afirmat contundent el polític ara a Progressistes posant de manifest els mecanismes que han funcionat i deixant clar que **“la Constitució només la podem tocar com la vam fer, que hi estem tots d’acord o ho seré el primer que m’hi oposaré”**. Bartumeu ha explicat que **“plantejar el debat sobre la despenalització de la interrupció de l’embaràs versus Constitució és un error”** i ha afirmat que abans **“d’incomodar ningú”** caldria veure “si hi ha majoria per canviar” el que escaigui, però no pas a través de **“comissions mig secretes, mig clandestines”**. Es referia al treball que suposadament es fa en diversos àmbits arran d’uns estudis encomanats pel Govern ja no pas aquesta legislatura sinó la passada. Bartumeu ha reclamat tractar la qüestió “d’una manera més seriosa” i ha alertat que **“la Constitució va costar molt de fer-la i desmuntar-la no costaria gaire”**.

El president de l'EFA, Daniel Armengol, durant el seu discurs.

RESILIÈNCIA, FLEXIBILITAT I RELLEU GENERACIONAL

El president de l'Empresa Familiar Andorrana (EFA) del 20è aniversari, Daniel Armengol, ha mostrat "l'orgull" de poder liderar l'organització davant l'efemèride que se celebrava aquest dijous. "L'èxit més gran", ha assegurat Armengol, és que "puguem ser avui aquí". De forma general, l'empresari ha remarcat que la situació actual, amb la crisi energètica o una inflació desbocada, porta a pensar que els propers anys hauran d'estar marcats per una bona dosi, una bona capacitat de "resiliència i flexibilitat". Alhora, una de les qüestions que més preocupa l'EFA és la successió, el relleu generacional. "Les empreses familiars, poques arriben a la tercera generació", ha indicat Armengol, que ha advocat en relació amb l'acord d'associació i altres qüestions de vital interès per a l'economia del Principat per un increment de la cooperació públic-privada. Armengol ha celebrat poder gaudir de les aportacions -"la capacitat i l'experiència"- dels tres ex-caps de Govern presents a la cita i més enllà dels seus consells, ja considerat la jornada, amb els contactes que un centenar llarg d'empresaris ha pogut fer, havia de servir per posar en comú reptes i neguits. I també solucions. La celebració ha comptat amb una conferència de l'empresari català Ferran Rodés i el lliurament de diversos reconeixements i distincions a banda del sopar de gala.
